

Grozījumi UIN likumā par ziedojuumiem (3/35/19)

No 2018. gada 1. janvāra UIN likums paredz vairākus atvieglojumus uzņēmējiem, kas ziedojuši sabiedriskā labuma organizācijām, budžeta iestādēm vai valsts kapitālsabiedrībām, kuras veic Kultūras ministrijas deleģētas valsts kultūras funkcijas. **Esam jau rakstījuši** par jaunajām normām attiecībā uz ziedojuumiem un to piemērošanas kārtību. Šā gada 1. jūlijā stājās spēkā UIN likuma grozījumi, paredzot labvēlīgāku regulējumu ziedotājiem, kas, cerams, labvēlīgi ietekmēs ziedojuuma saņēmējus.

Nodokļa atvieglojumi par ziedojuumiem

Šobrīd nodokļa maksātājiem, kas pārskata gadā veikuši ziedojuimus, ir trīs iespējas saņemt atvieglojumus:

1. neiekļaut apliekamajā bāzē ziedojuimus līdz 5% no iepriekšējā gada peļnas pēc nodokļiem;
2. neiekļaut apliekamajā bāzē ziedojuimus līdz 2% no iepriekšējā gada kopējās bruto darba samaksas, no kuras veiktas VSAOI;
3. samazināt UIN par aprēķinātajām dividendēm 75% apmērā no ziedotās summas, nepārsniedzot 20% no aprēķinātā UIN par dividendēm.

Likumdevējs ir spēris soli pretī ziedotājiem un motivējis tos ar izmaiņām trešajam atvieglojumu veidam, paredzot, ka par 2020., 2021. un 2022. pārskata gadu komersanti var samazināt UIN par aprēķinātajām dividendēm 85% apmērā no ziedotās summas, nepārsniedzot 30% no aprēķinātā UIN par dividendēm.¹ Šis divkāršais desmit procentpunktu palielinājums var būt nozīmīgs kāda ziedojumu saņēmēja turpmākajai pastāvēšanai, jo šo institūciju finansējums daļēji ir atkarīgs no uzņēmēju labvēlības.

Piemērs:

	Pirms grozījumiem	Pēc grozījumiem
Aprēķinātās dividendes	EUR 10 000	
Maksājamais UIN par dividendēm	EUR 2500 ($10\,000 / 0,8 * 20\%$)	
Ziedojums	EUR 666,66	EUR 833,31
Atvieglojums	EUR 500 ($666,66 * 75\% < 2500 * 20\%$)	EUR 708,31 ($833,31 * 85\% < 2500 * 30\%$)
Maksājamais UIN par ziedojumu	EUR 166,67 ($666,66 / 0,8 * 20\%$)	EUR 208,33 ($833,31 / 0,8 * 20\%$)
UIN pēc atvieglojuma piemērošanas	EUR 2166,67 ($2500 + 166,67 - 500$)	EUR 2 000,02 ($2500 + 208,33 - 708,31$)
Kopējās izmaksas	EUR 2833,33 ($666,66 + 2166,67$)	EUR 2833,33 ($833,31 + 2000,02$)

Jaunās normas ar nākamo gadu ļaus uzņēmējiem ziedot vairāk, nemainoties kopējam izmaksu apjomam. Tabulā aplūkotajā piemērā nodokļa maksātājs varēs ziedot par EUR 166,65 vairāk nekā šobrīd. Lai gan izmaiņas ir pozitīvs signāls nevalstiskajam sektoram, visticamāk, ziedojumu apmērs nesasniegs iepriekšējo gadu līmeni. Jāņem vērā tas, ka daļa komersantu nelej par peļnas sadali, bet patur līdzekļus uzņēmēdarbības izaugsmei, tādējādi neveicot nodokļa maksājumus, par kuriem varētu piešķirt šo atvieglojumu.

2018. gada sākumā Ministru kabinets plānoja izvērtēt sabiedriskā labuma organizāciju saņemto ziedojumu

apmēru līdz 2019. gada 30. novembrim, taču līdz ar 1. jūlija grozījumiem šis termiņš ir pārceelts uz 2021. gada 30. novembri. Ja ziedoju mu apmērs joprojām uzrādīs negatīvu ietekmi, Ministru kabinetam kopā ar sociālajiem partneriem būs jādomā par jaunu finansējuma piešķiršanas kārtību, lai uzlabotu situāciju un veicinātu nevalstiskā sektora vispusīgu attīstību.

---

¹ Parejas noteikumu 40. punkts